

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ІННОВАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ,
ЕКОНОМІКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ
ІНКЛЮЗІЇ ТА ПРАГМАТИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СОЦІУМУ**

**Матеріали
VII Міжнародної
науково-практичної конференції**

19-20 травня 2023 р.

Кам'янець-Подільський, 2023

УДК 378:364.3

Головний редактор:

Мар'ян Тріпак: ректор НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, заслужений працівник освіти України;

Заступники головного редактора:

Ірина ГУМЕНЮК: в.о. керівника Навчально-наукового інституту економіки, управління та діджиталізації НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»

Оксана ПАЛІЛЮЛЬКО: в.о. керівника Навчально-науковий інститут соціо-психологічної діяльності та реабілітації НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»

Редакційна колегія:

Жуховський І.: проректор з розвитку, промоцій та фондів ЄС Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Зоя ШАРЛОВИЧ:** кандидат педагогічних наук, ад'юнкт Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Василь ЛУЧИК:** доктор економічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Олена БАЧИНСЬКА:** в.о. завідувач кафедри цифрових, освітніх та соціо-економічних технологій НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Андрій ТИМКІВ:** в.о завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Геннадій КУЧЕРОВ:** т.в.о завідувач кафедри інклюзивної освіти, реабілітації та гуманітарних наук НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Ольга СТОЛЯРЕНКО:** в. о. завідувача кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Samir AFIFI – Prof. Dr. International Relation - Projects Coordinator. Mining Engineering Department-Faculty of Engineering. Kütahya Dumlupinar University- DPU;** **Олександр ШЕВЧУК:** викладач кафедри цифрових, освітніх та соціо-економічних технологій НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Amit KUMAR Goel:** Assistant Professor Department of Commerce & Business Management Integral University, Lucknow; **Віолетта ГЕРАЙМОВИЧ:** к.е.н, доцент кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі НУБІП України; **Ярослава ТОПОРІВСЬКА:** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Рекомендовано до випуску Вченою радою Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 7 від 24 травня 2023 р.).

Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. м. Кам'янець-Подільський: Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2023. 278 с.

Збірник містить матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», яка відбулася 19-20 травня 2023 р. (Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної економічної науки, освіти та соціальної реабілітації в умовах інклюзії.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.

© Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» 2023

Зміст

СЕКЦІЯ I «Парадигма реабілітації в системі економіки країни».....	13
<i>Наталія Атаманюк, Софія Грищенко</i>	
Інвестиційний фонд як засіб залучення додаткових коштів для розвитку бізнесу.....	13
<i>Наталія Внукова</i>	
Формування напрямів розвитку циркулярної Індустрії 4.0 в умовах обмеженості діяльності для економічного відновлення країни	15
<i>Ірина Гарбарець</i>	
Фінансова інклюзія як драйвер фінансової системи країни	17
<i>Тамара Герасимова</i>	
Соціально-економічне становище регіонів та громад в умовах воєнного стану та проблеми для економіки України.....	19
<i>Ірина Гльос</i>	
Цільові орієнтири розвитку соціальної інфраструктури регіону	22
<i>Людмила Гнатишин, Оксана Прокопишин, Катерина Пилипенко</i>	
Бухгалтерський облік у контексті євроінтеграції	24
<i>Ірина Годнюк</i>	
Сучасні ризики в обліковій системі підприємства.....	26
<i>Горин Володимир</i>	
Зелені облігації як інструмент фінансування поствоєнної відбудови та сталого розвитку територій	30
<i>Гуцул І. А., Андрій Возний</i>	
Шляхи підвищення ефективності та дієвості механізмів реалізації державної податкової політики в контексті європейської інтеграції	33
<i>Інна Гуцул, Аліна Пивовар</i>	
Зарубіжний досвід регулювання митних режимів	37
<i>Андрій Даткун</i>	
Основи організації інвестиційного менеджменту організацій	40
<i>Василь Дем'янишин</i>	
Проблеми управління публічними фінансовими ресурсами в умовах воєнного стану	42
<i>Андрій Дерлиця</i>	
Безпекові суспільні блага: альтернативний погляд на теорію державних витрат.....	44
<i>Капленко Г.В., Бронська С.Ю.</i>	
Діджиталізація банкінгу в Україні.....	47

прийняття рішення слід здійснити інвестиції та забезпечити відповідний моніторинг та контроль.

Інвестиційний процес має бути постійно моніторингом та оцінюватися з метою виявлення змін, ризиків або можливих вдосконалень. Регулярні звіти та аналіз фінансових показників допоможуть оцінити ефективність інвестицій та внести необхідні корективи в стратегію.

У деяких випадках може бути корисно залучити професіоналів, таких як фінансові консультанти або інвестиційні менеджери, які мають досвід і знання в області інвестиційного менеджменту.

Важливо також враховувати законодавчі вимоги, регуляторні обмеження та внутрішні правила організації при організації інвестиційного менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Методичні основи розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти / [Пригодій М.А., Гуржій А.М., Липська Л.В., Гуменний О.Д., Зуєва А.Б., Кононенко А.Г., Прохорчук О.М., Белан В.Ю.]. Житомир: «Полісся», 2019. 255 с.

Василь Дем'янишин

*доктор економічних наук, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
Західноукраїнського національного університету,
м. Тернопіль, Україна*

Василь Дем'янишин

*аспірант кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
Західноукраїнського національного університету,
м. Тернопіль, Україна*

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Публічні фінансові ресурси України у мирний час складають біля половини фінансових ресурсів держави. У воєнний час станом на сьогоднішній день публічні фінансові ресурси досягли двох третин фінансових ресурсів суспільства і є визначальним джерелом забезпечення функціонування України. Суттєве збільшення частки таких ресурсів у воєнний час обумовлене скороченням фінансових ресурсів приватного сектору і ресурсів домогосподарств у результаті знищення, пошкодження суб'єктів фінансових відносин, або окупації територій, де знаходяться суб'єкти даних секторів.

Процес управління фінансовими ресурсами публічного сектору економіки регулюється Бюджетним кодексом України [1], щорічними законами про

державний бюджет, а в умовах воєнного стану – Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» [2], Стратегією реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1805-р. [3], Стратегією здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1467-р. [4] та іншими законодавчими і нормативними актами України.

Проблеми управління даними ресурсами у воєнний час охоплюють всі його стадії, зокрема планування ресурсів, виконання планів, обліку та звітності, контролю.

У процесі планування наявні складні проблеми пошуку джерел публічних фінансових ресурсів, особливо державного і місцевих бюджетів, державних цільових фондів, ресурсів бюджетних установ та організацій. У зв'язку з відсутністю джерел наповнення бюджетів, пов'язаних із значним скороченням у воєнний період всіх видів доходів, дефіцит Державного бюджету України перевищив 50 відсотків його обсягу. В такому випадку покриття дефіциту можливе за умови залучення зовнішніх джерел, зокрема безоплатної фінансової допомоги іноземних держав, зовнішніх позик різних суб'єктів бюджетних відносин. Аналогічна ситуація виникла у Пенсійному фонді України та інших державних цільових фондів.

Потребують удосконалення методи планування фінансових ресурсів бюджетних установ та організацій, які б оптимально враховували потребу в таких ресурсах відповідно до особливостей функціонування установ в умовах воєнного стану з урахуванням наявної матеріально-технічної бази, віддаленості від лінії фронту та кількості постійних і переселених отримувачів публічних послуг.

Заслуговують на увагу пропозиції вчених і практиків стосовно удосконалення податкової і митної системи, дотримання загальної бюджетної дисципліни, макроекономічного та бюджетного прогнозування і планування, застосування програмно-цільового методу бюджетування, реформування міжбюджетних відносин, системи публічних заготівель, управління державними інвестиціями.

На етапах виконання планів, обліку, контролю у воєнний період потребує модернізації система бухгалтерського обліку у публічному секторі з метою забезпечення достовірності даних, які є основою для прийняття управлінських рішень, реформування системи зовнішнього та внутрішнього фінансового контролю, підвищення прозорості, доступності інформації про бюджет, активізації участі громадян на всіх стадіях бюджетного процесу.

З метою формування сучасної системи управління інформаційними технологіями передбачено створення нової моделі інформаційного середовища в системі управління публічними фінансами.

Зростання обсягів публічних фінансових ресурсів в умовах воєнного стану доцільно забезпечувати шляхом активізації державно-приватного партнерства, створення спільних господарюючих суб'єктів України із суб'єктами інших держав, оптимізації суб'єктів публічного сектору економіки відповідно до можливостей і потреб суспільства у наданні публічних послуг та задоволення потреб держави, територіальних громад. Структура таких суб'єктів повинна формуватися з урахуванням викликів воєнного стану та забезпечення збереження власності, пов'язаних з військовими діями.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 01.05.2023).
2. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 03.11.2022 р. № 2710-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20/conv#Text> (дата звернення: 01.05.2023).
3. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.05.2023).
4. Стратегія здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1467-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-r#Text> (дата звернення: 01.05.2023).

Андрій Дерлиця

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія

НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»

БЕЗПЕКОВІ СУСПІЛЬНІ БЛАГА: АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ПОГЛЯД НА ТЕОРІЮ ДЕРЖАВНИХ ВИТРАТ

Традиційний підхід до проблематики суспільних благ (public goods) базується на ідеї, що усі їх види безпосередньо приносять користь індивіду в процесі споживання. При цьому не враховується, що окремі з даних благ впливають на користь лише опосередковано: знижуючи рівень шкоди, абсорбуючи негативні ефекти, зменшуючи ризики, небезпеки та загрози. Прикладами таких суспільних благ є підтримка правопорядку, національна оборона, протипожежна безпека та ряд інших. Для характеристики даної групи благ у оборот економічної науки доцільно ввести концепт безпекових суспільних